

PHÁT HUY SỨC MẠNH TOÀN DÂN TRONG VIỆC BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG

NGUYỄN TÀI THÁI*

Abstract: In the context of globalization, deepening international integration, and the rapid expansion of cyberspace, the task of safeguarding the Party's ideological foundation is confronting numerous emerging challenges. Drawing on the Party's viewpoints as articulated in its resolutions, directives, and documents of Party Congresses, this article analyzes the role of the people's collective strength in protecting the Party's ideological foundation, clarifies the responsibilities of various social forces, and proposes several solutions aimed at enhancing the effectiveness of this crucial task in the current context.

Keywords: *the Party's ideological foundation; the strength of the people; Resolution No. 35-NQ/TW; ideological struggle.*

1. Dẫn nhập

Nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam là chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh. Đây được xem là những nội dung quan trọng, giữ vai trò định hướng cho toàn bộ đường lối, chủ trương của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước. Văn kiện Đại hội XIII của Đảng khẳng định: “Kiên định và vận dụng, phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021: 33). Đây là nguyên tắc mang tính xuyên suốt, có ý nghĩa quyết định đối với sự nghiệp cách mạng Việt Nam.

Trong bối cảnh toàn cầu hoá, hội nhập quốc tế sâu rộng và sự phát triển mạnh mẽ của không gian mạng, công cuộc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam đang đứng trước nhiều thách thức mới. Các thế lực thù địch, phản động luôn tìm cách để đẩy mạnh các hoạt động chống phá, phủ nhận vai trò lãnh đạo của Đảng, xuyên tạc nền tảng tư tưởng của Đảng bằng nhiều phương thức tinh vi, đặc biệt trên không gian mạng. Những hoạt động này đã có những ảnh hưởng tiêu cực đến nhận thức của một bộ phận cán bộ, đảng viên và nhân dân; từ đó làm suy giảm niềm tin của xã hội đối với sự lãnh đạo của Đảng cũng như gây mất ổn định về tư tưởng.

Trước những vấn đề phức tạp như vậy, việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng không thể chỉ giới hạn trong phạm vi các cơ quan chuyên trách hay đội ngũ cán bộ làm công tác tư tưởng, lí luận, mà đòi hỏi sự tham gia rộng rãi, chủ động và trách nhiệm của toàn Đảng, toàn dân và toàn quân. Thực tiễn cách mạng Việt Nam cho thấy, sức mạnh toàn dân tộc luôn là nhân tố quyết định mọi thắng lợi; khi được khơi dậy và phát huy đúng hướng, sức mạnh ấy càng được nhân lên, tạo thành “lá chắn” vững chắc trên mặt trận tư tưởng, lí luận.

2. Quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam về phát huy sức mạnh toàn dân

Đảng Cộng sản Việt Nam nhất quán xác định phát huy sức mạnh toàn dân tộc là đường lối chiến lược, là nguồn lực to lớn và là nhân tố quyết định mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam. Quan điểm này được hình thành trên cơ sở kế thừa chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và không ngừng được bổ sung, phát triển qua các kì Đại hội của Đảng.

Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng Cộng sản Việt Nam xác định phát huy sức mạnh toàn dân tộc là một trong những quan điểm xuyên suốt, có ý nghĩa chiến lược trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Đại hội XIII nhấn mạnh việc khơi dậy mạnh mẽ tinh thần yêu nước, ý chí tự cường dân tộc và khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc, coi đây là nguồn động lực nội sinh quan trọng của phát triển.

* Viện Ngôn ngữ học; Email: thaintth@yahoo.com

Văn kiện khẳng định rõ: “Nhân dân là trung tâm, là chủ thể của công cuộc đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021: 27). Trên cơ sở đó, phát huy sức mạnh toàn dân được gắn chặt với việc bảo đảm quyền làm chủ của nhân dân, củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc và kết hợp hài hoà lợi ích giữa cá nhân, tập thể và xã hội. Cùng với đó, Đại hội XIII cũng nhấn mạnh yêu cầu phát huy sức mạnh toàn dân trong việc xây dựng hệ thống chính trị, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng và giữ vững ổn định chính trị - xã hội. Văn kiện chỉ rõ cần “*phát huy sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và toàn dân tộc*” trong thực hiện các mục tiêu phát triển đất nước, trong đó nhân dân không chỉ là đối tượng thụ hưởng mà còn là chủ thể trực tiếp tham gia vào quá trình xây dựng, triển khai và giám sát các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước.

Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22 tháng 11 năm 2018 của Bộ Chính trị (khoá XII) về *Tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới* cũng xác định rõ: “*Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là trách nhiệm của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân*”, qua đó khẳng định vai trò chủ động, tự giác của các tầng lớp nhân dân trong việc xây dựng, lan tỏa và bảo vệ hệ giá trị tư tưởng của Đảng; đồng thời cũng xác định đây không chỉ là nhiệm vụ của các cơ quan lý luận, tuyên giáo hay lực lượng chuyên trách mà là trách nhiệm chung của toàn xã hội. Cùng với đó, Nghị quyết số 35-NQ/TW cũng nhấn mạnh yêu cầu “*phát huy sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và toàn xã hội*” trong đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, đồng thời đề cao vai trò chủ động, tự giác của cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân. Quan điểm này thể hiện cách tiếp cận toàn diện của Đảng, kết hợp chặt chẽ giữa “xây” và “chống”, trong đó “xây” là cơ bản, chiến lược, lâu dài”, nhằm củng cố nền tảng tư tưởng từ gốc rễ, nâng cao “sức đề kháng” của xã hội trước các thông tin xấu độc.

Ngoài những nội dung trên, Nghị quyết số 35-NQ/TW cũng yêu cầu việc “*nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cấp ủy, tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên và nhân dân*”, coi đây là điều kiện quan trọng để phát huy hiệu quả sức mạnh toàn dân trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Có thể thấy, quan điểm của Đảng về phát huy sức mạnh toàn dân được thể hiện xuyên suốt và nhất quán trong Văn kiện Đại hội XIII và Nghị quyết 35-NQ/TW, Quan điểm này vừa mang tính định hướng chiến lược lâu dài, vừa có ý nghĩa thực tiễn cấp thiết trong việc xây dựng “thế trận lòng dân”, củng cố niềm tin xã hội và bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình hình mới.

3. Những kết quả đã đạt được trong việc phát huy sức mạnh toàn dân

Sức mạnh toàn dân luôn là nguồn lực quan trọng, là nền tảng vững chắc để Việt Nam vượt qua khó khăn, thách thức và đạt được những thành tựu phát triển vượt bậc. Trong mỗi bước đi của cách mạng Việt Nam, “lòng dân” luôn là yếu tố có vai trò quyết định, như lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “*Đễ trăm lần không dân cũng chịu, khó vạn lần dân liệu cũng xong*”. Việc phát huy sức mạnh toàn dân ở Việt Nam trong những năm qua đã đạt được nhiều kết quả đáng ghi nhận. Có thể kể đến một số kết quả nổi bật sau:

Trong công tác cứu trợ và khắc phục hậu quả thiên tai, bão lũ: Có thể thấy, khi xảy ra các đợt thiên tai, bão lũ lớn ở khắp ba miền Bắc, Trung, Nam thì sức mạnh ấy càng được thể hiện rõ. Hưởng ứng lời kêu gọi của Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ Quốc Việt Nam, người dân trên cả nước với tinh thần “lá lành đùm lá rách”, “một con ngựa đau cả tàu bỏ cỏ” đã chủ động tham gia ủng hộ bằng nhiều hình thức thiết thực như: quyên góp tiền mặt, lương thực, thực phẩm, quần áo, thuốc men và nhu yếu phẩm. Cùng với đó, đã có nhiều cá nhân, tập thể, các nhóm thiện nguyện và doanh nghiệp đã trực tiếp đến vùng bị ảnh hưởng để hỗ trợ cứu trợ khẩn cấp, sửa chữa nhà cửa, trường học, trạm y tế, góp phần giúp người dân sớm ổn định cuộc sống. Không ít người dân tại chỗ còn tự nguyện tham gia cứu hộ, sơ tán người và tài sản, thể hiện tinh thần “tương thân tương ái” sâu sắc. Những hành động trợ giúp qua lại giữa đồng bào ba miền Bắc - Trung - Nam trong những lúc khó khăn đã cho thấy tinh thần “cả nước

chung tay vì cộng đồng”, khẳng định sức mạnh to lớn của sức mạnh toàn dân và vai trò chủ thể của nhân dân trong việc ứng phó, khắc phục hậu quả thiên tai, góp phần giữ vững ổn định xã hội.

Tiếp đó là sự tham gia tích cực của nhân dân trong phòng, chống dịch bệnh, đặc biệt là đại dịch COVID-19. Thực tế cho thấy, trong đại dịch COVID-19, nhân dân cả nước đã đồng lòng đóng góp xây dựng Quỹ vắc-xin và hỗ trợ người dân gặp khó khăn như cung cấp lương thực, thực phẩm cũng như hỗ trợ thuốc men, thiết bị y tế. Hàng triệu tình nguyện viên đã sẵn sàng tham gia vào tuyến đầu chống dịch, góp phần quan trọng vào việc kiểm soát và đẩy lùi dịch bệnh; giữ vững an toàn, trật tự xã hội. Những việc làm này không chỉ là minh chứng cho tinh thần đoàn kết mà còn thể hiện sự đồng thuận, tin tưởng của người dân vào sự lãnh đạo của Đảng và Nhà nước.

Cùng với việc đóng góp tiền của, sức lao động thì việc *đóng góp trí tuệ và các sáng kiến của nhân dân trong ứng phó khẩn cấp* cũng là những kết quả nổi bật của việc phát huy sức mạnh toàn dân. Thực tiễn ứng phó với thiên tai, dịch bệnh và các tình huống khẩn cấp trong những năm qua cho thấy, việc phát huy trí tuệ và các sáng kiến của nhân dân đã mang lại những kết quả rõ nét. Có thể thấy nhiều sáng kiến xuất phát từ thực tiễn đời sống như chế tạo phương tiện cứu hộ phù hợp với điều kiện địa hình, thời tiết ở các vùng bão lũ, hay ứng dụng công nghệ số và mạng xã hội để kết nối thông tin, điều phối nguồn lực cứu trợ đã được triển khai kịp thời và phát huy hiệu quả thiết thực. Những kết quả đó không chỉ bổ sung quan trọng cho nguồn lực của Nhà nước, nâng cao khả năng ứng phó tại chỗ, mà còn khẳng định vai trò chủ thể, tính chủ động và sáng tạo của nhân dân trong các hoạt động xã hội. Qua đó, niềm tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng và Nhà nước tiếp tục được củng cố vững chắc, trở thành nền tảng quan trọng để tăng cường sức mạnh nội sinh và bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng.

4. Một số giải pháp phát huy sức mạnh toàn dân - cơ sở để bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Trong thời kì đổi mới và hội nhập quốc tế, Việt Nam luôn đứng trước những cơ hội nhưng cũng có nhiều thách thức. Trong bối cảnh đó, phát huy sức mạnh toàn dân vừa là mục tiêu, vừa là cơ sở quan trọng để đất nước phát triển cũng như để bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng. Khi tất cả các tầng lớp nhân dân gắn bó thành một khối đoàn kết; đồng thời có niềm tin vững chắc vào sự lãnh đạo của Đảng và con đường phát triển của đất nước, thì nền tảng tư tưởng của Đảng sẽ được bảo vệ từ gốc rễ, bằng sức mạnh nội sinh bền vững của xã hội. Do vậy, để củng cố khối đại đoàn kết toàn dân, phát huy được sức mạnh của toàn dân, thiết nghĩ cần có những giải pháp phù hợp:

Trước hết, cần tiếp tục củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc trên cơ sở thống nhất lợi ích quốc gia - dân tộc, gắn với việc tăng cường niềm tin của nhân dân đối với Đảng và chế độ. Để thực hiện tốt công việc này thì vai trò của Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cũng như các tổ chức chính trị - xã hội và đoàn thể vô cùng quan trọng trong việc tập hợp, vận động quần chúng nhân dân. Quần chúng nhân dân là người được tham gia trực tiếp và thực chất vào quá trình thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng. Đây chính là cơ sở quan trọng để củng cố niềm tin của toàn xã hội; tạo nền tảng vững chắc để nhân dân chủ động bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Thứ hai, phát huy quyền làm chủ của nhân dân gắn với xây dựng và hoàn thiện nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa. Điều này được thể hiện rõ trong Hiến pháp năm 2013 khi khẳng định công dân có quyền tham gia quản lí nhà nước và xã hội. “*Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của Nhân dân, do Nhân dân, vì Nhân dân. Nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam do Nhân dân làm chủ; tất cả quyền lực nhà nước thuộc về Nhân dân mà nền tảng là liên minh giữa giai cấp công nhân với giai cấp nông dân và đội ngũ trí thức*” (Khoản 1, 2, Điều 2 Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam năm 2013).

Phát huy quyền làm chủ của người dân còn được thể hiện thông qua việc thực hiện đầy đủ, thực chất phương châm “dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng”. Thực hiện tốt phương châm này không chỉ góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lí nhà nước mà còn thể

hiện rõ quan điểm của Đảng sẵn sàng làm mọi việc vì quyền và lợi ích của người dân. Chính những việc làm này sẽ củng cố niềm tin chính trị của nhân dân đối với Đảng - là sức mạnh giúp Đảng ta chống lại những quan điểm sai trái, xuyên tạc của các thế lực thù địch.

Thứ ba, xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh để tạo niềm tin vững chắc cho nhân dân. Uy tín và năng lực lãnh đạo của Đảng là nhân tố có ý nghĩa quyết định đối với hiệu quả bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Chính vì thế, cán bộ, đảng viên phải luôn gương mẫu, tự giác đi đầu trên mọi phương diện. Có như vậy mới có thể làm tốt vai trò tập hợp, tổ chức và dẫn dắt quần chúng làm theo. Khi đội ngũ cán bộ, đảng viên thực sự gương mẫu, trong sạch, hết lòng vì nhân dân thì niềm tin của nhân dân đối với Đảng càng được củng cố vững chắc. Đây chính là những hành động có ý nghĩa thiết thực và hiệu quả nhất để làm suy giảm sức tác động của các âm mưu xuyên tạc, bôi nhọ Đảng.

Thứ tư, đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền theo hướng kịp thời, chính xác, công khai và minh bạch. Việc chủ động cung cấp thông tin đầy đủ, kịp thời và chính xác đến với nhân dân không chỉ nhằm định hướng dư luận xã hội, đấu tranh với các thông tin sai lệch, xuyên tạc, mà còn có vai trò đặc biệt quan trọng trong việc củng cố và tăng cường niềm tin của nhân dân đối với các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của nhà nước. Khi người dân được tiếp cận thông tin trên cơ sở công khai, minh bạch thì niềm tin xã hội cũng sẽ từng bước được bồi đắp, tạo sự đồng thuận rộng rãi trong nhân dân. Từ đó, công tác thông tin, tuyên truyền sẽ phát huy được vai trò dẫn dắt, định hướng và tiên phong trong việc bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng.

5. Kết luận

Phát huy sức mạnh toàn dân trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là yêu cầu mang tính chiến lược, vừa cấp thiết trước mắt, vừa lâu dài trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Sức mạnh toàn dân là truyền thống quý báu, là nền tảng vững chắc cho sự phát triển bền vững của đất nước qua mọi giai đoạn lịch sử. Đặc biệt, trong bối cảnh mới, việc khơi dậy và phát huy đầy đủ vai trò của nhân dân, tạo điều kiện để mỗi người dân tham gia một cách chủ động, tích cực vào đời sống chính trị - xã hội, chính là nhân tố quyết định để Việt Nam vững bước trên con đường công nghiệp hoá, hiện đại hoá và hội nhập quốc tế.

Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng đã nhấn mạnh yêu cầu củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc, tăng cường niềm tin của nhân dân như một trụ cột bảo đảm sự ổn định chính trị và phát triển bền vững của đất nước trong giai đoạn mới. Trong bối cảnh đó, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng không thể tách rời nhiệm vụ phát huy vai trò chủ thể của nhân dân, gắn công tác tư tưởng với lợi ích thiết thực, khát vọng phát triển và trách nhiệm công dân trong thời đại mới. Phát huy đúng và hiệu quả sức mạnh toàn dân chính là con đường căn bản để xây dựng "thế trận lòng dân" vững chắc, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, qua đó tạo nền tảng tinh thần - chính trị vững bền cho sự nghiệp phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc trong kỉ nguyên mới - kỉ nguyên vươn mình của dân tộc.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Chính trị (2018), *Nghị quyết số 35-NQ/TW về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới*.
2. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
3. Hồ Ngọc Duy, Phát huy sức mạnh tổng hợp, tạo "lá chắn thép" bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng, <https://baocantho.com.vn/bai-2-phat-huy-suc-manh-tong-hop-tao-la-chan-thep-bao-ve-vung-chac-nen-tang-tu-tuong-cua-dang-a190974.html> (truy cập ngày 21/1/2026).
4. Nguyễn Việt Thông, *Phát huy vai trò của nhân dân và dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng*, <https://www.tapchiconsan.org.vn/chinh-tri-xay-dung-dang/-/2018/825039/phat-huy-vai-tro-cua-nhan-dan-va-dua-va-o-nhan-dan-de-xay-dung-dang.aspx> (truy cập ngày 21/7/2025).